

اثربخشی آموزش مهارت‌های مقابله‌ای بر کاهش رفتارهای پرخطر و جرایم در میان نوجوانان بزهکار

یونس کرمی^{۱*}، زهرا عزیزی^۲

۱- کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی

۲- کارشناس ارشد روانشناسی

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های مقابله‌ای بر کاهش رفتارهای پرخطر و جرایم در نوجوانان بزهکار انجام شد. پژوهش از نوع شبه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه نوجوانان بزهکار ساکن در کانون اصلاح و تربیت شهر کرمانشاه در نیمسال دوم ۱۳۹۹ بود که تعداد ۵۰ آزمودنی به صورت تصادفی انتخاب و در گروه آزمایشی (۲۵ نفر) و گروه کنترل (۲۵ نفر) گمارده شدند. گروه آزمایش ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای به صورت گروهی تحت آموزش مهارت‌های مقابله‌ای قرار گرفتند و گروه کنترل در طول مدت درمان هیچ آموزشی دریافت نکرد. سپس با استفاده از پرسشنامه ۵۰ سوالی، میزان کاهش رفتارهای پرخطر و جرایم در افراد شرکت‌کننده قبل و بعد از کارگاه سنجیده شد. داده‌های پژوهش از طریق روش تحلیل کواریانس چند متغیری مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که نمره‌ی افراد گروه آزمایش در پس‌آزمون، به طور معناداری در تمام ابعاد خودکشی، فرار، سوء مصرف مواد، پرخاشگری، رفتارهای پرخطر جنسی تفاوت معناداری وجود داشت. پژوهش حاضر نشان داد برنامه آموزش مهارت‌های مقابله‌ای می‌تواند موجب کاهش بروز رفتارهای پرخطر و جرایم در نوجوانان بزهکار گردد.

کلمات کلیدی: مهارت‌های مقابله‌ای، رفتارهای پرخطر، جرایم، نوجوانان، بزهکار.

۱. مقدمه

امروز شیوع رفتارهای پرخطر و جرایم نوجوانان به یکی از مهمترین نگرانی‌های جامعه تبدیل شده و علیرغم فعالیت‌های صورت گرفته طی سال‌های گذشته، رفتارهای پرخطر نوجوانان در سطح کشور دارای رشد تصاعدی بوده است [۱]. برطبق آمارهای مرکز کنترل و پیشگیری بیماری‌ها شیوع رفتارهایی که سلامتی را به خطر می‌اندازد، در میان جوانان رو به افزایش است. مصرف سیگار، مصرف تنباکو، غذاهای پرچرب و مصرف کم فیبر، عدم فعالیت فیزیکی، مصرف الکل، رفتارهای پرخطر جنسی، سوء مصرف مواد، قاچاق، خودکشی، جنایت و ... رفتار پرخطر و جرایم محسوب می‌شوند [۲].

همچنین، آمار سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۱۳، حاکی از این است که، بیماری‌های مقاربتی، اعتیاد و رفتارهای پرخطر در بین جوانان زیر ۲۵ سال دنیا در حال افزایش است و حتی نیمی از موارد ابتلا به ایدز در این گروه

* نویسنده مسئول : یونس کرمی، مدرس دانشگاه : Email: rahaazizi6927@gmail.com